

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321010531
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4321010531.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudcov JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného E. F., pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., o sťažnosti odsúdeného E. F., proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 10.08.2021 sp. zn. 4Pp/47/2021, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 28. septembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného E. F. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného E. F. (ďalej len odsúdený) o podmienčné prepustenie z výkonu spoločného trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 4T/22/2019 zo dňa 16.03.2020 v trvaní 3 roky a 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

V dôvodoch napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti s tým, že si uvedomil nesprávnosť svojho konania, uvedomil si, že dôležitá pre neho je rodina a v súčasnosti je jeho matka onkologickou pacientkou, ktorej by chcel pomáhať. Podporuje ho aj priateľka a vďaka nej sa chce zaradiť do riadneho života. Súd I. stupňa poukázal na vyjadrenie zástupcu ÚVTOS a hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, z ktorého vyplynulo, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 4T/29/2019 v trvaní 3 roky a 4 mesiace, pričom predpokladaný koniec tohto trestu je 11.08.2022. Výkon tohto trestu mu bol nariadený 16.03.2020 a nárok na podmienčné prepustenie z výkonu trestu bol 30.10.2020 po dvoch tretinách výkonu trestu. Tento trest začal vykonávať potom, čo dňa 16.07.2021 vykonal predchádzajúci trest uložený mu Okresným súdom Bratislava III sp. zn. 1T/72/2016 v trvaní 16 mesiacov. Do ÚVTOS Želiezovce bol premiestnený 08.01.2019 a zaradený do diferenciačnej skupiny C, kedy dňa 01.04.2019 bol preradený do diferenciačnej skupiny B, pričom stanovené ciele programu zaobchádzania sa u neho plnili priebežne v oblasti zaraďovania do práce a v ostatných oblastiach sa plnia len čiastočne. Do aktivít zameraných na právnu tematiku a v oblasti pedagogického pôsobenia sa zapája iba sporadicky, úspešne absolvoval rekvalifikačný kurz záhradník a ošetrovateľ zelene a podarilo sa dosiahnuť u neho čiastočne pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, ústavný poriadok porušil iba v jednom prípade, keď fajčil mimo vyhradených priestorov. V kolektíve spoluodsúdených konfliktné situácie nevyvoláva, voľný čas trávil pasívnym odpočinkom, sledovaním televízie alebo hraním spoločenských hier, pričom do aktivít v rámci kultúrno-osvetových činností sa zapája len sporadicky. Bol zaradený spočiatku na pracovisko priemyselného charakteru, odkiaľ bol vyradený pre nezvládnutie výrobného procesu a aktuálne nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Ako už bolo hore uvedené, bol jedenkrát disciplinárne potrestaný a to dňa 11.05.2021. Dňa 09.08.2021 bol však aj disciplinárne odmenený pochvalou za všeobecný rozvoj jeho osobnosti, keď sa aktívne zapájal do upratovacích prác. Vzhľadom však na opakované páchanie trestnej činnosti a to aj počas skúšobnej doby podmienčného

odsúdenia a vzhľadom na riziko recidívy, ktoré je v jeho prípade stredné a jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá, nebol odporučený na podmiennečné prepustenie.

Súd I. stupňa poukázal na odpis z registra trestov, v ktorom má 22 záznamov, z toho iba v troch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený a v dvoch prípadoch bol odsúdený cudzozemskými súdmi, z ktorých jedno rozhodnutie bolo uznané na území Slovenskej republiky. Po vykonanom dokazovaní súd I. stupňa zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku, keď vykonal dve tretiny trestu, avšak podľa jeho názoru nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok, t.j. že počas výkonu trestu nepreukázal polepšenie, keď získal iba jednu disciplinárnu odmenu, avšak porušil aj ústavný poriadok, za čo bol disciplinárne potrestaný, jeho aktivita pri plnení cieľov zaobchádzania nie je vo všetkých oblastiach na požadovanej úrovni a aj v oblasti individuálnej práce sa podarilo dosiahnuť iba čiastočné pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii. Odsúdený si plní povinnosti a dodržiava stanovené normy iba v podmienkach v uzatvorenom prostredí, to však neznamená, že má splnené všetky podmienky na podmiennečné prepustenie. I napriek tomu, že odsúdený tvrdí, že výkon trestu splnil svoj účel a že sa už nebude dopúšťať trestnej činnosti, s poukazom na odpis registra trestov dospel k záveru, že odsúdený nespĺnil ani ďalšiu z materiálnych podmienok, že možno dôvodne od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keďže sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti v prevažnej miere majetkového charakteru, za čo mu boli ukladané nepodmiennečné tresty odňatia slobody, ktoré nespĺnili svoj účel. S poukazom na uvedené, mal súd I. stupňa za to, že na odsúdeného bude i naďalej potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že odsúdený si v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody od 10.12.2018, pričom zákonná lehota k podmiennečnému prepusteniu po výkone dvoch tretín uloženého trestu bola 10.04.2020. Do výkonu tohto trestu mu bola započítaná väzba od 10.11.2017 do 09.11.2018 a od 10.12.2018 do 16.03.2020. U odsúdeného ide o človeka, ktorý si uvedomil nesprávnosť svojich predchádzajúcich krokov v prvopočiatkoch svojej mladosti, pochopil nesprávnosť svojich protiprávných konaní a prehodnotil spôsob doterajšieho života. V prípade podmiennečného prepustenia by sa chcel zaradiť späť do plnohodnotného života spolu so svojou rodinou a družkou, ktorí ho podporujú. Podľa jeho názoru boli splnené tak formálne ako aj materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o formálne podmienky, tieto splnené boli a má za to, že aj materiálne podmienky boli splnené, pretože je potrebné vziať do úvahy konkrétnu osobu obžalovaného a jeho prípad a prihliadnúť i na samotný účel trestu. Žiadal, aby sťažnostný súd prihliadol na všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, na jeho osobné a charakterové vlastnosti, jeho vek, celkový postoj k spoločenským normám, ako aj na prostredie, v ktorom pred nástupom výkonu trestu žil. Odsúdený v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. Je dôležité dať odsúdenému možnosť, aby mal ďalšiu šancu začať nový život na slobode. Trestný zákon nevyklučuje možnosť požiadať o podmiennečné prepustenie toho, kto už v minulosti bol odsúdený a bol vo výkone trestu odňatia slobody, resp. ktorý v minulosti zlyhal vo svojom správaní sa počas skúšobnej doby. Namietal, že súd I. stupňa v tomto smere nevykonal dôkladné dokazovanie vo veci, nerešpektoval ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. por., keď neuviedol skutočnosti, ktoré považoval za dokázané a ani dôkazy, o ktoré oprel svoje skutkové zistenia a tiež neuviedol úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním sa vo výkone trestu nepreukázal polepšenie a že teda nie je možné od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Namietal, že súd vychádzal iba z hodnotenia odsúdeného ústavom, pričom neprihliadol aj na iné aspekty podstatné pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu a to predovšetkým na jeho osobnostné a povahové rysy a jeho rodinné zázemie, ako aj motív páchania trestnej činnosti. Navrhol, aby krajský súd podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie súdu I. stupňa a odsúdeného podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody a určil mu primeranú skúšobnú dobu.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienčnú prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody. Stotožnil sa i so záverom o nespĺnení ani jednej z materiálnych podmienok spočívajúcich v tom, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním sa preukázal polepšenie a že dôvodne možno od neho očakávať vedenie riadneho života po jeho podmienčnom prepustení.

Inštitút podmienčného prepustenia je mimoriadnym inštitútom, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienčnú prepustenie. Zákon ponecháva na úvahu súdu, či pri zohľadnení a zhodnotení všetkých skutočností návrhu vyhovie alebo nie. Zmyslom podmienčného prepustenia nie je, aby za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol automaticky odsúdený prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienčnú prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život a že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

U odsúdeného bolo zistené opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti, najmä majetkového charakteru, keď bol doposiaľ celkovo 22-krát súdne trestaný, z toho v troch prípadoch sa na neho hľadí ako by nebol odsúdený, dokonca bol odsúdený aj cudzozemskými súdmi, pričom v jednom prípade takéto rozhodnutie bolo uznané aj súdom Slovenskej republiky. Ukladané nepodmienečné tresty, resp. ani premena podmienčného trestu na nepodmienečný trest odňatia slobody u neho nespĺnili svoj prevýchovný účel, nezobral si z nich žiadne ponaučenie. Odsúdený vo výkone trestu síce formálne preukazuje kritický postoj k trestnej činnosti, keď sa snaží zapájať do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, pričom však do aktivít pedagogického pôsobenia s právnou tematikou sa zapája iba sporadicky. V individuálnej práci s ním boli dosiahnuté len čiastkové pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii i napriek tomu, že je vo výkone trestu od roku 2018, získal za toto obdobie iba jednu disciplinárnu odmenu a to 09.08.2021, t.j. až potom, čo si podal žiadosť o podmienčnú prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

S poukazom na tieto skutočnosti preto nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok, keďže preukázal len čiastočné polepšenie sa, keď mu bola uložená jedna disciplinárna odmena, pričom je nutné konštatovať, že vo výkone trestu sa nachádza od roku 2018 a zároveň je potrebné uviesť, že mu bol uložený aj jeden disciplinárny trest a nie je u neho splnený ani predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život s poukazom na jeho predchádzajúci život, keď od roku 1989 dopúšťa trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený väčšinou na nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré aj vykonal. S poukazom na hore uvedené skutočnosti, ako aj na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, riziko recidívy trestnej činnosti je u neho stredné a jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Námietky odsúdeného uvádzané v písomných dôvodoch sťažnosti, že súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie v jeho veci, nemožno považovať za relevantné, pretože súd I. stupňa jasne uviedol, z akých dôvodov neboli u odsúdeného splnené materiálne podmienky na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s ktorými sa aj krajský súd stotožňuje a v podrobnostiach na ne aj poukazuje.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, krajský súd po konštatovaní, že u odsúdeného nie je naplnená ani jedna z materiálnych podmienok, dospel k záveru, že bude potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, aby tak mohol uložený trest naplniť svoj výchovný a preventívny účel.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.